

**UCHWAŁA NR VII/67/2019
RADY GMINY WILKOWICE**

z dnia 24 kwietnia 2019 r.

w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego Rady Gminy Wilkowice Adama Nikiel

Na podstawie art. 383 § 1 pkt 5 i § 6 oraz art. 384 § 1 ustawy z 5 stycznia 2011 roku Kodeks Wyborczy (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 684) oraz art. 24 f ust. 1 i 1a ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) uchwała się, co następuje:

§ 1. Stwierdza się wygaśnięcie mandatu radnego Rady Gminy Wilkowice Adama Nikiel z powodu naruszenia zakazu łączenia mandatu radnego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminnego.

§ 2. Zobowiązuje się przewodniczącego rady do niezwłocznego doręczenia uchwały zainteresowanemu radnemu, Wojewodzie Śląskiemu oraz Komisarzowi Wyborczemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Marcin Kwiatek

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2019.506) radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

W myśl ust. 1a, jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania. Niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w trybie art. 383 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6.

Rada Gminy Wilkowice ustaliła, iż Pan Adami Nikiel przystępując do wykonywania mandatu radnego w Gminie Wilkowice odebrał od Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej na sesji Rady Gminy Wilkowice w dniu 20 listopada 2018 r. zaświadczenie o wyborze na radnego Gminy Wilkowice kadencji .

Złożył też na sesji ślubowanie. Zatem od dnia 20 listopada 2018 r. zaczął wykonywać mandat radnego Rady Gminy Wilkowice kadencji 2018 – 2023.

Z dokumenty tutejszego urzędu wynika, że P. Adam Nikiel był stroną umowy dzierżawy gruntu Nr RU-161/16 z dnia 29 kwietnia 2016r., zawartej pomiędzy nim, jako dzierżawcą a Gminą Wilkowice, jako wydzierżawiającym właścicielem.

Na mocy tejże umowy (§ 2) Gmina Wilkowice oddała, a dzierżawca przyjął w dzierżawę grunt (działkę niezabudowaną) nr ew. 4644 o pow. 0,4890 ha, objętą księgą wieczystą KW BB1B/00000732/7 prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Bielsku – Białej z przeznaczeniem „pod produkcję rolną, do używania i pobierania pożytków”.

Zgodnie z § 4 umowa została zawarta na okres od dnia 29 kwietnia 2016r. do dnia 31 marca 2019 r. Zgodnie z § 5 umowy, dzierżawca miał użytkować przedmiot dzierżawy zgodnie z przeznaczeniem (...) Niniejsza umowa dzierżawy została rozwiązana za porozumieniem stron w dniu 26 marca 2019r.

Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2019 r. analizowała całość dokumentacji w sprawie, wypracowując opinię i podejmując wniosek, w którym opowiedziała się za podjęciem uchwały w sprawie wygaśnięcia mandatu radnego Rady Gminy Wilkowice Adama Nikiel.

Komisja oparła swoje stanowisko o dotychczasowe orzecznictwo sądów, w tym: na tezie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (LEX nr 2476052 - wyrok z dnia 13 lutego 2018 r.), zgodnie z którym: „Nie jest istotne, czy radny prowadzący działalność gospodarczą, jako jedyny korzysta z mienia komunalnego, czy też korzystają z niego także inne osoby. Wykorzystanie mienia komunalnego jest wystarczającą przesłanką do wygaśnięcia mandatu radnego i nie ma znaczenia, czy przy wykorzystaniu tego mienia komunalnego radny odniósł korzyści, czy też nie. Wykładnia art. 24 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (u.s.g) prowadzi do stwierdzenia, że naruszenie zakazu wprowadzonego przez ustawodawcę w tym przepisie nie jest uwarunkowane rodzajem czy przedmiotem działalności gospodarczej, prowadzonej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, ani też doniosłością środków uzyskanych z takiej działalności w kontekście całokształtu sytuacji finansowej przedsiębiorcy. Zasadniczo każde korzystanie z nieruchomości gminnych będzie wyczerpywało zakaz, o którym mowa w art. 24f ust. 1 u.s.g.”

Podobnie wypowiedział się NSA w wyroku z dnia 24 listopada 2014 r. przychyłając się do poglądu sądu pierwszej instancji, iż: „nie budzi również wątpliwości, że osoby pełniące funkcje publiczne muszą liczyć się z pewnymi ograniczeniami aktywności gospodarczej, których celem jest - jak podkreśla się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego - zapobieżenie angażowaniu się osób publicznych w sytuacje i uwikłania mogące nie tylko poddawać w wątpliwość ich osobistą bezstronność czy uczciwość, ale także podważać autorytet konstytucyjnych organów Państwa oraz osłabiać zaufanie wyborców i opinii publicznej do ich prawidłowego funkcjonowania. Konstytucja RP przewiduje możliwość wprowadzenia wyjątków od zasady

zapewniającej każdemu wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy. Ograniczenia są podyktowane interesem publicznym: funkcje i działania niedające się pogodzić z mandatem przedstawiciela wybranego do władz lokalnych są wyraźnie określone w Ordynacji wyborczej oraz w u.s.g. Zgłaszając swoją kandydaturę w wyborach samorządowych na radnego, a następnie decydując się podjęcia pełnienia funkcji radnego, radny musi mieć świadomość tego ograniczenia i dokonać wyboru, a mianowicie czy podejmuje się pełnienia tej funkcji, a tym samym godzi się na ograniczenia swobody prowadzenia działalności gospodarczej. W orzecznictwie sądowym zwraca się też uwagę, że radny zgodnie z art. 23 ust. 1 u.s.g. winien się kierować przede wszystkim dobrem wspólnoty samorządowej gminy, a z treści ślubowania określonego w art. 23a ust. 1 u.s.g. wynika, że obowiązki swe ma traktować rzetelnie i uczciwie. Jedną z funkcji, jaką wykonuje radny jest funkcja kontrolna, w której musi badać działalność organów gminy pod kątem realizacji dobra wspólnoty, jaką stanowią mieszkańcy. Tymczasem, w takiej sytuacji dochodzi do konfliktu interesów i może powodować uzależnienie radnego od decyzji wójta, burmistrza, czy prezydenta. Powołany przepis ma na celu chronić prawidłowość, rzetelność wykonywania funkcji publicznych przez osoby piastujące określone stanowiska i gwarantować im niezależność w sprawowaniu funkcji publicznej. Celem wskazanego wyżej przepisu art. 24f ust. 1 u.s.g. nie jest tylko ograniczenie niekorzystnej dla jednostki samorządu terytorialnego działalności radnych, ale przede wszystkim ochrona ich niezależności przed naciskami z zewnątrz.” (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2014r. sygn. akt II OSK 2892/14 opubl. LEX nr 1658036).

Pismem z dnia 16.04.2019 r. Radny Adam Nikiel złożył wyjaśnienia, iż „3 października 2018 r. zaprzestał działalności na mieniu gminnym (na dzierżawionej przeze mnie od Urzędu Gminy działce rolnej nr 4644). Nie zostawiłem na niej żadnych nasadzeń ani zasiewów. Będąc radnym nie prowadziłem na mieniu gminnym żadnych prac, działań ani w żaden inny sposób z tego mienia nie korzystałem.”

Podczas sesji Rady Gminy Wilkowice w dniu 24 kwietnia 2019 r. radny Adam Nikiel również złożył wyjaśnienia, podtrzymując swoją dotychczasową argumentację. Dodał również, że umowy dzierżawy nie rozwiązał wcześniej, albowiem na szkoleniu dla radnych, które odbyło się w Urzędzie Gminy Wilkowice w dniu 24 listopada 2019 r. uzyskał informację od szkolącego, że prowadzenie gospodarstwa rolnego nie jest prowadzeniem działalności gospodarczej, która mogłaby kolidować z funkcją radnego. Nie mniej jednak dnia 25.03.2019 r. rozwiązał umowę dzierżawy za porozumieniem stron.

Rada Gminy Wilkowice po zapoznaniu się ze stanem faktycznym oraz analizą dokumentacji zgromadzonej w toku podjętych czynności sprawdzających w sprawie, po zapoznaniu się z opinią Komisji Rewizyjnej, a także po analizie wyjaśnień radnego Adama Nikiel, stwierdziła, że w terminie 3 miesięcy od dnia ślubowania (tj. od dnia 20 listopada 2018 r.) nie doszło do rozwiązania zawartej pomiędzy radnym P. Adamem Nikiel a Gminą Wilkowice umowy dzierżawy gruntów rolnych.

Wg oceny Rady Gminy Wilkowice w dniu 21 lutego 2019 r. wystąpiło zdarzenie, formalnie kwalifikujące się jako naruszenie ustawowego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat.

Przyjmując złożone wyjaśnienia radnego, Rada Gminy Wilkowice uznała, iż nie korespondują one z dokumentami - treścią umowy dzierżawy gruntu Nr RU-161/16 z dnia 29 kwietnia 2016 r., oraz oświadczeniem o rozwiązaniu umowy z dnia 25 marca 2019r., które jednoznacznie wskazują na fakt korzystania przez radnego z mienia gminnego już po dniu 20 lutego 2019 r. Ważne jest, że radny w okresie od 21 lutego 2019 r. do 25 marca 2019r. miał zawartą umowę dzierżawy, bez względu na to czy odnosił z niej korzyści, czy nie. Chociaż konflikt umowy z zakazem prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy trwał przez okres niecałych 2 miesięcy, jednak zaistniał, czego skutkiem jest wygaśnięcie mandatu.

Mając na uwadze przytoczone orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego, na które powołała się Komisja Rewizyjna w swojej opinii (a przytoczone powyżej), z którym Rada Gminy Wilkowice się zgadza, należało orzec jak w sentencji uchwały.

Dokonując takiej oceny prawnej zaistniałego stanu Rada Gminy Wilkowice pragnie powołać się na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w jednym z wyroków przyznał, że „należy zaakcentować bezwzględnie wiążącą moc zakazu zawartego w art. 24f ust. 1 u.s.g. Powyższy przepis nie pozostawia miejsca na gradację, miarkowanie, dostosowanie do okoliczności konkretnej sprawy. Organy stosujące ten przepis (rada gminy, organ nadzoru), a tym bardziej sąd administracyjny, nie są uprawnione do uzależniania zastosowania powołanego przepisu od własnej oceny, czy wykorzystanie mienia komunalnego stwarzało zagrożenie korupcyjne”.(por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 listopada 2010 r. sygn. akt II OSK 1840/10 opubl. LEX nr 746823).

W myśl art. 383 § 2 i § 6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tj. Dz.U. 2018 r. poz. 754), zgodnie z którym wygaśnięcie mandatu radnego z przyczyn, o których mowa w § 1 pkt 2 - z wyjątkiem powodów wskazanych w art. 10 § 2 i art. 11 § 2, oraz pkt 3, 5 i 7, stwierdza rada, w drodze uchwały, w terminie miesiąca od dnia wystąpienia przyczyny wygaśnięcia mandatu. Podobnie w § 6, w przypadku nie zrzeczenia się funkcji lub niezaprzestania prowadzenia działalności przez radnego w terminie, o którym mowa w § 5, rada stwierdza wygaśnięcie mandatu radnego, w drodze uchwały, w ciągu miesiąca od upływu tego terminu.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały uważa się za zasadne.

Pouczenie

Od uchwały rady o wygaśnięciu mandatu radnego zainteresowanemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 7 dni od dnia doręczenia uchwały albo postanowienia. Skargę wnosi się za pośrednictwem organu, który stwierdził wygaśnięcie mandatu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Marcin Kwiatek
mgr Marcin Kwiatek